

Aan: Raad

Van: Manja van der Zee, m.van.der.zee@zwolle.nl

Kopie: Michiel van Willigen, Dorrit de Jong, Harry van Bommel, Hennie Duteweert, Anja Jager, Sophie Straatman, Gert Kamp, Theo Heegsma en Frans Kuijpers

Datum: 9 september 2021

Onderwerp: Beantwoording toezeggingen raadsdebat nalevingverordening 30 augustus 2021

Toezegging 1 De raad wordt nog een schriftelijk toelichting nagezonden over domein overstijgende en regio overstijgende uitwisseling van gegevens van cliënten.

Over deze vraag hebben wij aan de heer Van Driel nadere uitleg gevraagd en ontvangen. Geciteerd vanuit de mail van de heer Van Driel dd. 6 september 2021: *"In het plan Integrale Handhaving werd gesproken over domein overstijgende- en zelfs gemeentegrens overstijgende samenwerking over cliënten met brede problematiek. Wij kunnen ons voorstellen, in het kader van een integrale aanpak dat dit wenselijk is, maar dit betekent ook dat zeer gevoelige cliëntgegevens uitgewisseld worden. Intern, tussen gemeente, tussen aanbieders, maar ook over de wetten Wmo, Jeugdwet en P-wet heen. Met het oog op de privacy is dat zeer risicovol. De nieuwe wet Wams voorziet in afspraken hierover, maar omdat de wet nog niet in werking is horen wij graag hoe de privacy van onze inwoners gewaarborgd blijft. Wat wij graag zouden willen weten is: om wat voor soort cliënten gaat het: hoe breed is de problematiek en wat is de noodzaak om brede gegevens uit te wisselen. Op welke grond wordt dit gedaan? Welke gegevens worden er vervolgens door wie uitgewisseld en wie krijgt welke gegevens te zien? Zowel door ambtenaren intern als met gemeenten en instanties in de gemeente, maar ook daarbuiten waarmee wordt samengewerkt."*

Antwoord:

In het uitvoeringsplan Integrale Handhaving staat het volgende op pagina 10 onder hoofdstuk 4 Samenwerking genoemd: *"Samenwerking buiten het sociaal domein, regionaal en met partnerorganisaties is nodig ter voorkóming en bestrijding van misbruik (ook door derden) en fraude. Daarnaast is bij veel cliënten sprake van een brede problematiek. Naast ondersteuning die ze nodig hebben op het gebied van werk en inkomen, is er vaak ook sprake van schulden, psychische of sociale problematiek. Ook dat vraagt om een integrale aanpak door middel van samenwerking."*

In bovenstaande stuk staat genoemd wat wij verstaan onder brede problematiek, namelijk cliënten die ondersteuning nodig hebben op het gebied van werk en inkomen én met schulden, psychische en/of sociale problemen. In voorkomende gevallen is er dan sprake van ondersteuning vanuit de verschillende wetten: Wmo, Jeugdwet, Wet Langdurige Zorg en/of Zorgverzekeringswet. Multiproblematiek vraagt een integrale benadering van medewerkers in de eigen organisatie die daarvoor bevoegd zijn. Zoals iedere aanvraag binnen de verschillende wetten in het sociaal domein maatwerk vereist, vereist de beoordeling of gegevensuitwisseling in een specifieke casus noodzakelijk is ook maatwerk. In beginsel kiezen we altijd de weg van de minste inbreuk en vooral de weg van openheid en transparantie. Geanonimiseerd sparren is een voorbeeld van de weg van de minste inbreuk en mag altijd. Indien in praktijk mogelijk zal hier dan ook voor gekozen worden. Indien echt noodzakelijk zal, voorafgaande aan de integrale interne afstemming én het delen van noodzakelijke persoonsgegevens (zoals naam, leeftijd, situatieschets/problematiek), daarover altijd de betreffende cliënt worden betrokken. Niet noodzakelijke (persoons)informatie wordt niet gedeeld. Gegevensuitwisseling zonder medeweten van de inwoner doen we alleen als er sprake is van een vitaal belang, bijvoorbeeld wanneer de inwoner een direct gevaar voor zichzelf of anderen vormt. Deze mogelijkheid is namelijk reeds vastgelegd in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

In de samenwerking met andere gemeenten gaat het om afstemming over de integrale werkwijze waarbij persoonsgegevens niet worden gedeeld maar om de geanonimiseerde casuïstiek. Persoonsgegevens van de betreffende cliënten en andere personen zijn namelijk daarbij niet relevant.

Op dit moment ontbreekt voor de goede afstemming over cliënten met multiproblematiek tussen verantwoordelijke instanties werkzaam binnen de verschillende wetten de juridische grondslag om de noodzakelijke persoonsgegevens te delen, te verzamelen en te verwerken. Het rijk is druk doende dat de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (afgekort: WAMS) er gaat komen die dit regelt. Dit wetsvoorstel verankert een duidelijk taak voor gemeenten om te komen tot een integrale en gecoördineerde aanpak voor meervoudige problematiek.

Toezegging 2 De raad wordt nog een schriftelijke toelichting nagezonden over hoe de gemeente Zwolle zichzelf in het kader van handhaving binnen het sociaal domein ziet als een lerende organisatie en daarbij invulling geeft aan de 3 niveaus van controle.

Het uitvoeringsplan Integrale Handhaving richt zich met name op het versterken van de 1ste lijnscontrol in het sociaal domein. Door de consultants van het sociaal wijkteam zal, meer dan voorheen, gewerkt worden volgens vastgestelde kwaliteitseisen (bij verordening) (Wmo en Jeugd) en kwaliteitsplannen (participatiewet). Het kwaliteitsplan is vorig jaar geactualiseerd én de kwaliteitseisen worden dit jaar geactualiseerd. Daarbij worden andere eisen gesteld aan onze consultants gelet op de ontwikkelingen op het gebied van integrale dienstverlening (waaronder dus ook handhaving), het leveren van maatwerk (het kunnen toepassen van de omgekeerde toets) met aandacht voor de menselijke maat.

De 2e lijnscontroles worden uitgevoerd door het team toezicht en handhaving. Kwaliteitsmedewerkers van dit team voeren repressief steekproef- en dieptecontroles uit en brengen hierover verslag uit aan de teamleiders. Daarnaast leren we van de terugkoppeling van besluiten in bezwaarprocedures, de klachtafhandeling en de signalen die we krijgen van onze ervaringswerker, accountmanager en ketenpartners. Al deze input wordt besproken in de vak/werkoverleggen en op de casustafel sociaal domein. Op basis daarvan vindt indien nodig wijziging van beleid, van processen of het inwerkprogramma plaats of worden consultants aanvullende opleiding en training aangeboden.

In de 3e lijnscontrol voert het team interne controle verbijzonderde controles uit op de processen in de 1e lijn waarbij vooral wordt gesteund op de controles in de 2e lijn. Bevindingen en signalen uit de verbijzonderde controles worden, evenals de bevindingen uit de 2e lijn, besproken in de vak/werkoverleggen en waar nodig worden beleid en processen aangepast. Tevens wordt over de bevindingen in de 3e lijn periodiek verslag uitgebracht aan het management. Zonder de accountant direct te willen tegenspreken is de lus van de 3e lijn naar de 1e lijn en daarmee ook het lerend vermogen, door de jaren lange ervaring met de Participatiewet in het team toezicht en handhaving goed geborgd. Het uitvoeringsplan Integrale Handhaving sluit daarop aan en maakt daarbij gebruik van de ervaring van dit team. Het zien dat de organisatie ook leert zal ons inziens tot uitdrukking komen in het aantal en afhandeling van bezwaarprocedures en klachten en moet blijken uit signalen van de Participatieraad en ketenpartners.